

s i t e e d i (tõenäoliselt ka suhtelise rändekäibe) vähendada seda-võrd, nagu eviks need ärarände-alad antud linna suhtes kaugemat asendit. Viimane nähtus tuleb rännete intensiteedi isaritmide kulgus esile kesk-hagevate taandade näol.

Lisaks rännikute arvu ning rändekäibe ja distantssi suhteid käsitavaile küsimusile on tähelepanu omistatud ka rännikute koostise ja rändekauguse vahekorrale. Heberle ja Meyer [14, lk. 153] on leidnud teoreetiliselt võimaliku olevat tuletada väite, et kuna väiksepalgalsed kihid tunnevad rändekulusid teravamalt ja suudavad neid taluda raskemini kui suurema sissetulekuga kihid, siis peavad kasvava kaugusega rännikute kutselises koostises aina rohkem esiplaanistuma kvalifitseeritud, s. o. kõrgemapalgalsed ja suuremate sissetulekutega isikud. Seda väidet kinnitab seni Kieli linna meldimisstatistika. Viimase järgi ositusid 1911. aastal sellesse linna tulnukad lähemal ja kaugemal asuvate tulemivöötmete vahel nii, et teenijate üldarvust saabus 68% esimesest, 13% teisest ja 19% kolmandast vöötimest; päevatöölise ja tööliste suhtes olid vastavad protsentarvud 55%, 14%, 31%; käsitöölisel 43%, 18%, 39% ja ametnikel, vabakutselisel, etc. 37%, 13%, 50% [14, lk. 154].

Vaadeldes 1933. a. maalt Tartusse tulnukate materjali põhjal juurderännikute koostise muutumist seoses suureneva rändekaugusega, võime eespool toodud väite paikapidavust üldjoontes omalt poolt kinnitada. Jättes välja teadmata kutsega ning uustulnukate nimestikes „kodustena“ märgitud ja ühtlasi arvestades vaid neid isikuid, kelle endist elukohta maal oli võimalik kinnistada küllaldase täpsusega, saame Tartu rändkonnast tulnukate (1 127 isiku) regionaalse osituse kohta rännikute tegevusala ja kutserühmade kaupa ülevaatliku pildi (vt. 6. tabel).

Ehkki tuginedes väikseulatuslikumale materjalile, kui Kieli asjajomane meldimisstatistika, näitab maalt Tartusse tulnukate ositustabel siiski, et väiksemate sissetulekutega (madalamapalgalsed) isikud, nagu põllu- ning lihttöölised ja teenijad, saabuvad palju suuremal määral lähidistantidelt kui ametnikud, õpetajad ja vabakutselised. Iseloomulik on ka erinevus edasiõppijate kategoorias õpilaste ja üliõpilaste protsendi vahel seoses tagamaa vöötmetega.

Mainida võiks lõppeks ka seda, et rännikute suhtelise koostise erinevus vöötmeti ja seoses rändedistantisiga ei sõltu ainuüksi majanduslikust tegurist, s. o. sissetuleku resp. palga kõrgusest, vaid ka erinevate